

Ξεχωριστή η θέση της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών και του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου στην Ελλάδα¹

Η πρόσφατη κατάταξη των πανεπιστημίων κατά θεματική περιοχή από τον Οργανισμό QS (2015) προσφέρει την ευκαιρία να δούμε τις περιοχές εκείνες όπου η Χώρα έχει καταφέρει να εμφανίζεται ισχυρή στο διεθνές στερέωμα της πανεπιστημιακής γνώσης και εκπαίδευσης, καθώς και εκείνες όπου είναι ακόμη ασθενής.

Συνολικά, 7 από τα πανεπιστήμια της Χώρας εμφανίζονται στους πίνακες των κορυφαίων πανεπιστημίων σε συνολικά 20 θεματικές περιοχές. Πρόκειται για τα ακόλουθα πανεπιστήμια:

Πλήρης Τίτλος	Συνοτομογραφία	Αριθμός Εμφανίσεων
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	ΑΠΘ	10
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο	ΕΜΠ	8
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	ΕΚΠΑ	8
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	ΟΠΑ	5
Πανεπιστήμιο Πατρών	Παν.Πατ.	3
Πανεπιστήμιο Κρήτης	Παν.Κρ.	2
Πολυτεχνείο Κρήτης	Πολ.Κρ.	1

Ειδικότερα, στις επιστήμες του μηχανικού και τις θετικές επιστήμες όπου δραστηριοποιείται το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, διαπιστώνονται πολύ καλές έως εξαιρετικές επιδόσεις, όπως φαίνεται στον Πίνακα 1.

¹ Το κείμενο προέρχεται από το Forum της Γενικής Συνέλευσης της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών ΕΜΠ. Πλέον το Forum δεν υφίσταται και το περιεχόμενό του έχει χαθεί. Ωστόσο, τμήμα του έχει διασωθεί (χωρίς όλα τα συνημμένα) από τον οργανισμό archive.org στην ακόλουθη διεύθυνση, απ' όπου έχει ανασυρθεί στις 2023-12-29: <https://web.archive.org/web/20150910201942/http://www.civil.ntua.gr/civilgs/?p=59>. Έχουν διατηρηθεί οι υπερσύνδεσμοι του αυθεντικού κειμένου, αλλά οι περισσότεροι δεν λειτουργούν.

Πίνακας 1: Συγκεντρωτικά στοιχεία κατάταξης ελληνικών πανεπιστημίων στις θεματικές περιοχές των επιστημών του μηχανικού και των θετικών επιστημών.

Ειδικότητα, Αυθεντικός τίτλος στα αγγλικά*	Ειδικότητα, Απόδοση στα ελληνικά	Πανεπιστήμιο πρώτο σε επίδοση και αντίστοιχη κατάταξη	Πανεπιστήμιο δεύτερο σε επίδοση και αντίστοιχη κατάταξη	Πανεπιστήμιο τρίτο σε επίδοση και αντίστοιχη κατάταξη	Πανεπιστήμιο τέταρτο σε επίδοση και αντίστοιχη κατάταξη
Civil & Structural Engineering (200)	Πολιτικοί Μηχανικοί	ΕΜΠ 29	ΑΠΘ 51-100	Παν.Πατ. 101-150	
Electrical & Electronic Engineering (300)	Ηλεκτρολόγοι & Ηλεκτρονικοί Μηχανικοί	ΕΜΠ 101-150	ΑΠΘ 201-250		
Computer Science & Information Systems (400)	Επιστήμη υπολογιστών & Πληροφορική	ΕΜΠ 101-151	ΕΚΠΑ 201-250	ΑΠΘ 251-300	ΟΠΑ 301-400
Mechanical, Aeronautical & Manufacturing Engineering (300)	Μηχανολόγοι & Αεροναυπηγοί Μηχανικοί	ΕΜΠ 101-150	ΑΠΘ 201-300	Παν.Πατ. 201-300	
Statistics & Operational Research (200)	Στατιστική & Επιχειρησιακή Έρευνα	ΕΜΠ 101-150	ΟΠΑ 151-200		
Chemical Engineering (200)	Χημικοί Μηχανικοί	ΕΜΠ 151-200			
Mathematics (400)	Μαθηματικά	ΕΜΠ 201-250	ΕΚΠΑ 301-400		
Physics & Astronomy (400)	Φυσική & Αστρονομία	ΕΜΠ 251-300	ΑΠΘ 301-400	ΕΚΠΑ 301-400	Παν.Κρ. 301-400

* Σε παρένθεση δίνεται το σύνολο των πανεπιστημίων που κατατάχτηκαν ως κορυφαία στον κόσμο, το οποίο κυμαίνεται ανά θεματική περιοχή από 50 έως 400.

Οι πίνακες του QS προβάλλουν πιο έντονα τα πανεπιστήμια που κατατάσσονται σε σειρά 1-50, δίνοντας την ακριβή σειρά κατάταξης, ενώ για τα υπόλοιπα δίνουν το εύρος τιμών όπου εντάσσεται (π.χ. 101-150), όπως φαίνεται στον Πίνακα.

Από όλες τις Σχολές της Χώρας, μόνο η Σχολή Πολιτικών Μηχανικών του ΕΜΠ εμφανίζεται στις περίοπτες θέσεις 1-50.

Τέσσερις ακόμη Σχολές του (Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών, Μηχανολόγων Μηχανικών, Χημικών Μηχανικών και η Σχολή Εφαρμοσμένων Μαθηματικών & Φυσικών Επιστημών) έχουν συνεισφέρει ώστε το ΕΜΠ να κυριαρχεί σε οχτώ συνολικά κατηγορίες. Αναμφίβολα οι επιστημονικές δημοσιεύσεις από τις υπόλοιπες Σχολές του (Αρχιτεκτονική, Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών, Μεταλλειολόγων και Μεταλλουργών Μηχανικών και Ναυπηγών Μηχανολόγων Μηχανικών) στα πιο πάνω αντικείμενα έχουν επίσης συμβάλει στο να λάβει το ΕΜΠ αυτή την περίοπτη θέση.

Είναι χαρακτηριστικό ότι στις περιοχές που θεραπεύει **το ΕΜΠ είναι πάντα πρώτο**, σε σχέση με όλα το Πανεπιστήμια της χώρας — ακόμη και σε αντικείμενα πέραν των επιστημών του μηχανικού: της στατιστικής, των μαθηματικών και της φυσικής.

Εκτός από τις πιο πάνω 8 θεματικές περιοχές, πανεπιστήμια της χώρας έχουν κατακτήσει σημαντικές θέσεις σε άλλες περιοχές, όπως φαίνεται στον Πίνακα 2.

Πίνακας 2: Συγκεντρωτικά στοιχεία κατάταξης ελληνικών πανεπιστημίων σε θεματικές περιοχές που δεν εμπίπτουν στο γνωστικό πεδίο του ΕΜΠ.

Ειδικότητα, Αυθεντικός τίτλος στα αγγλικά	Ειδικότητα, Απόδοση στα ελληνικά	Πανεπιστήμιο πρώτο σε επίδοση και αντίστοιχη κατάταξη	Πανεπιστήμιο δεύτερο σε επίδοση και αντίστοιχη κατάταξη	Πανεπιστήμιο τρίτο σε επίδοση και αντίστοιχη κατάταξη	Πανεπιστήμιο τέταρτο σε επίδοση και αντίστοιχη κατάταξη
Accounting & Finance (200)	Λογιστική & Χρηματοοικονομική	ΟΠΑ 101-150			
Agriculture & Forestry (200)	Γεωπονική & Δασολογία	ΑΠΘ 101-150			
Environmental Sciences (300)	Περιβαλλοντικές Επιστήμες	ΑΠΘ 101-150	Πολ.Κρ. 251-300		
Business & Management Studies (200)	Σπουδές Διοίκησης Επιχειρήσεων	ΟΠΑ 151-200			
Earth & Marine Sciences (200)	Επιστήμες Γης & Θάλασσας	ΑΠΘ 151-200			
Economics & Econometrics (200)	Οικονομικά & Οικονομετρία	ΟΠΑ 151-200			
Law (200)	Νομική	ΕΚΠΑ 151-200			
Philosophy (200)	Φιλοσοφία	ΕΚΠΑ 151-200			
English Language & Literature (300)	Αγγλική Γλώσσα	ΑΠΘ 201-250			
Medicine (400)	Ιατρική	ΑΠΘ 251-300	ΕΚΠΑ 251-300	Παν.Κρ. 251-300	Παν.Πατ. 301-400
Biological Sciences (400)	Βιολογικές Επιστήμες	ΕΚΠΑ 301-400			
Chemistry (400)	Χημεία	ΕΚΠΑ 301-400			

* Σε παρένθεση δίνεται το σύνολο των πανεπιστημίων που κατατάχτηκαν ως κορυφαία στον κόσμο, το οποίο κυμαίνεται ανά θεματική περιοχή από 50 έως 400.

Τέλος, για λόγους πληρότητας, στον Πίνακα 3 φαίνονται οι θεματικές περιοχές στις οποίες κανένα από τα πανεπιστήμια της χώρας δεν εμφανίζεται στην κατάταξη του QS

Πίνακας 3: Θεματικές περιοχές στις οποίες κανένα από τα πανεπιστήμια της χώρας δεν εμφανίζεται στην κατάταξη του QS.

Ειδικότητα, Αυθεντικός τίτλος στα αγγλικά	Ειδικότητα, Απόδοση στα ελληνικά
Architecture & Built Environment (100)	Αρχιτεκτονική & Δομημένο Περιβάλλον
Art & Design (100)	Τέχνη & Σχεδίαση
Communication & Media Studies (200)	Επικοινωνία & Μέσα
Dentistry (50)	Οδοντιατρική
Development Studies (100)	Αναπτυξιακές σπουδές
Education (200)	Εκπαίδευση
Geography & Area Studies (200)	Γεωγραφία
History (200)	Ιστορία
Linguistics (200)	Γλωσσολογία
Materials Science (200)	Επιστήμη Υλικών
Modern Languages (300)	Σύγχρονες Γλώσσες
Pharmacy & Pharmacology (200)	Φαρμακευτική
Politics & International Studies (200)	Πολιτικές Επιστήμες και Διεθνολογία
Psychology (200)	Ψυχολογία
Sociology (200)	Κοινωνιολογία
Veterinary Science (50)	Κτηνιατρική

* Σε παρένθεση δίνεται το σύνολο των πανεπιστημίων που κατατάχτηκαν ως κορυφαία στον κόσμο, το οποίο κυμαίνεται ανά θεματική περιοχή από 50 έως 400.

Αναλυτικότερα στοιχεία για τα κριτήρια που χρησιμοποιεί ο οργανισμός QS δίνονται σε [παράλληλη ανάρτηση](#), η οποία επίσης περιέχει περισσότερες λεπτομέρειες ειδικότερα για τη Σχολή Πολιτικών Μηχανικών του ΕΜΠ.

Ποιοί όμως είναι οι λόγοι που έδωσαν στη Σχολή Πολιτικών Μηχανικών αυτή την αξιοζήλευτη θέση;

Κατ' αρχάς, η Σχολή έχει παράδοση. Ιστορικά είναι η πρώτη Σχολή Μηχανικών της Χώρας (ιδρύθηκε το 1896). Στην παράδοσή της περιλαμβάνεται το να λειτουργεί ως “σχολείο”, με συνεχή παρουσία και δουλειά των φοιτητών στους χώρους της και με συνεχή επαφή φοιτητών και καθηγητών — όχι μόνο στις αίθουσες διδασκαλίας. Στη Σχολή κάνουμε μάθημα σε τάξεις, κάνουμε εργαστήρια και ασκήσεις — αποφεύγουμε τις διαλέξεις σε αμφιθέατρα.

Δεύτερο, η εκπαιδευτική προσέγγισή μας δίνει βαρύτητα στην ανάπτυξη κριτικής σκέψης, ώστε ο απόφοιτός μας να μπορεί να αντιμετωπίσει πολυσχιδή προβλήματα στο εκτεταμένο, όσο και κοινωνικά υπεύθυνο και ευαίσθητο επάγγελμα του Πολιτικού Μηχανικού. Η ελληνική κοινωνία αλλά και ο παγκόσμιος χώρος έχει αναγνωρίσει την επιτυχία μας (αλλά και των άλλων Σχολών Πολιτικών Μηχανικών της χώρας) σε αυτό. Μάλιστα έχουμε τόσο καλά αναδείξει το επάγγελμα ως προς την ουσία του, το έχουμε κάνει τόσο επίζηλο, ώστε να το εποφθαλμιούν και άλλες ειδικότητες, παραβλέποντας τις ευθύνες που συνεπάγεται και τις ειδικές γνώσεις και ικανότητες που προϋποθέτει.

Τρίτο, από τη δεκαετία του 1980 που έγινε η ιστορική μεταρρύθμιση στα πανεπιστήμια, η Σχολή (παρόλα κάποια παρατράγουδα που είναι γνώριμα στην Ελλάδα) έδωσε προτεραιότητα στην αξιοκρατία σε ό,τι αφορά το προσωπικό της. Το αποτέλεσμα είναι να έχουμε σήμερα στη Σχολή πολλούς καθηγητές παγκόσμιου κύρους και ακτινοβολίας, με εξαιρετική ερευνητική παραγωγή και αναγνώριση.

Τέταρτο, η Σχολή λειτουργεί δημοκρατικά και με διαφάνεια, ενώ γενικώς το επίπεδο συνεργασίας είναι ικανοποιητικό στο σύνολο της κοινότητας. Δεν λείπουν οι οξυότητες, οι καταλήψεις κτλ., αλλά στατιστικά είμαστε σε καλύτερη μοίρα από κάθε άλλη Σχολή του ΕΜΠ.

Σε πολλά από τα παραπάνω (και ιδίως το τελευταίο) θα μπορούσαμε και καλύτερα, αλλά η κρίση της τελευταίας πενταετίας δεν βοηθάει. Η κρίση μάς έχει πλήξει και υπονομεύει το μέλλον μας. Το ποσοστό ανεργίας στις νέες ηλικίες, στο 58% κατά μέσο όρο, δεν μπορεί να αφήσει ανεπηρέαστους τους φοιτητές μας. Οι μειώσεις μισθών των καθηγητών κατά 40% δημιουργεί προβλήματα, αλλά θα πρέπει να σημειωθεί ότι παρόλο που η αγορά εργασίας καθηγητών έχει διεθνοποιηθεί, όλοι επιμένουμε Ελληνικά. Η οικονομική ασφυξία που έχουμε υποστεί με τον υποδεκαπλασιασμό του προϋπολογισμού της Σχολής κάνει προβληματικές ακόμη και τις πλέον στοιχειώδεις λειτουργίες μας, και τη συντήρηση των εργαστηρίων και των εγκαταστάσεών μας.

Ίσως το χειρότερο απ' όλα είναι το γεγονός ότι την τελευταία πενταετία το καθηγητικό προσωπικό μειώνεται αριθμητικά και δεν ανανεώνεται ηλικιακά. Μόνο το 2014 ακυρώθηκαν σχεδόν 20 προκηρύξεις θέσεων καθηγητών που έχουν κενωθεί από συνταξιοδοτήσεις. Συνολικά η Σχολή αριθμεί πάνω από 40 κενές θέσεις διδασκόντων. Επίσης, με το μέτρο της διαθεσιμότητας υπαλλήλων αποδεκατίστηκε το διοικητικό προσωπικό της Σχολής. Και η μεγαλύτερη ειρωνία είναι ότι μετά απ' όλα αυτά, με το σύστημα των μαζικών μετεγγραφών, φέτος υπερδιπλασιάστηκε ο αριθμός των νεοεισαγόμενων φοιτητών.

Αν συνεχίσουν οι παραπάνω δυσκολίες, τα επόμενα χρόνια το μέλλον της Σχολής διαφαίνεται ζοφερό.

Αλλά για την ώρα τα έχουμε καταφέρει καλά, μέσα στις δυσκολίες, και δικαιούμαστε να πανηγυρίζουμε.

Δ. Κουτσογιάννης
Κοσμήτορας της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών ΕΜΠ

This entry was posted in [Ειδήσεις](#) on [2 May, 2015](#) by dkoutsog@ntua.gr.

One thought on “Ξεχωριστή η θέση της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών και του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου στην Ελλάδα”

- [Δημήτρης Κουτσογιάννης](#) 3 May, 2015 at 17:37

Προσθέτω το ακόλουθο μήνυμα συναδέλφου που έλαβα μέσω email:

Στην διάκριση της Σχολής ΠΜ του ΕΜΠ μπορεί κανείς να προσθέσει και το γεγονός ότι μέλη της (Γ. Γκαζέτας και Μ. Παπαδρακάκης) έλαβαν δυο προχωρημένα προγράμματα ΙΔΕΕΣ από την Ευρώπη (η υψηλότερη ευρωπαϊκή ερευνητική διάκριση). Η μόνη άλλη σχολή που επίσης έλαβε δυο τέτοια προγράμματα είναι η ΣΕΜΦΕ, και συγκεκριμένα ο Τομέας Μηχανικής, όπου ο αείμνηστος Ι. Βαρδουλάκης και ο ομ. καθηγ. Ι. Δαφалиάς τιμήθηκαν με αντίστοιχα προγράμματα. Σημειωτέον ότι και τα δυο αυτά προγράμματα ήταν επίσης στην επιστήμη των Πολ. Μηχανικών. Εν γένει το ΕΜΠ είναι το μόνο ΑΕΙ στην χώρα που έχει λάβει μέσω των Σχολών του 4 προχωρημένα προγράμματα ΙΔΕΕΣ (advanced IDEAS grants), και τα 4 στην περιοχή των Πολ. Μηχ., τρία εκ των οποίων στην ειδικότερη περιοχή της εδαφομηχανικής και γεωτεχνικής μηχανικής. Όλα τα άλλα προχωρημένα προγράμματα ΙΔΕΕΣ στην Ελλάδα

(κάτω των 10) έχουν δοθεί σε ερευνητικά ινστιτούτα, μερικά των οποίων ανήκουν σε Πανεπιστήμια.